

dol s cerkvami, šolami i sodnijami . . ." (str. 180.) Tako in jednako poučuje knjiga čitatelje o tem pogubnem društvu!

Četrta knjiga je: *Čovjek od ženidbe do smrti. Po Albanu Stolcu priredio Stjepan Korenić.* 8°. Str. 67. Cena 15 nov. — Ta knjiga je nadaljevanje „*Čovjek od rođenja do ženidbe*“ ter nam v zadnjih šestih mesecih leta (prim. „Dom in svet“ lanski, str. 736) podaje izvrstne nauke od 30. leta pa do smrti. Već ali manj so zastopani tukaj vsi stanovi. Kot dostavek še sledé lepi in kratki nauki o vzgoji otrok in o medsebojnih dolžnostih.

Peta in zadnja knjiga so: *Ptice. Napisao Davorin Trstenjak, ravnatelj više pučke škole u Kostajnici. IV. svezak — Sa 23 slike.* 8°. Str. 124. Cena 20 novč. — To je četrti zvezek Trstenjakove zbirke *Životinje*; kar jih je izdalo društvo, pa osmi del. Knjižica je podobna prejšnjim. O raznih pticah nam pripoveduje pisatelj kratko, umevno, poljudno in semtertje tudi mikavno. V letošnji knjigi se posebno opisujejo ropne ptice, živeče ne samo na zemlji, ampak tudi na morju; k zadnjemu še omenja ptic, živečih v drugih krajih sveta.

Vse do sedaj omenjene knjige so tiskane na 50 tiskanih pôlah.

Knjige „Matice Hrvatske“ za 1. 1895.

(Konec.)

Oku Kupe i Korane. Mjestopisne i poviestne crtice. Napisao Radoslav Lopašić. Dopunio Emilij Laszowski. Sa dvadeset i tri slike i jednom zemljopisnom kartom. Zagreb 1895. 8°. Str. 328. Cena 1 gld. 80 kr. — Tudi slovenskega bralca, ne samo Hrvata, prevzame milo čustvo, ko prebira to knjigo. To je zares domovinsko delo, navdihneno z ljubeznijo do domovine, kakor tudi izvira prav iz te ljubezni. Sloveći pisatelj nam predočuje lep kos hrvaške zemlje na desnem bregu naše Kolpe in sicer najprej kraje, potem pa petindvajset gradov. Opisovanje pojasnjuje petindvajset slik in jedna zemljepisna karta, kažoča te kraje koncem 15. veka. To je kos hrvaškega Valvasorja! Žal, pisatelj te knjige ne živi več: umrl je dné 25. malega travna l. 1893. Pred spisom samim je Lopašićev življenjepis z njegovo sliko. H—b.

Ruska književnost u osemnaestom stoljeću. Napisao V. Jagić. Nagradjeno iz zaklade Adolfa Veber-Tkalčevića za god. 1894. Zagreb. 8°. Str. 284. Cena 1 gld. 80 kr. — To je tretja knjiga v vrsti knjig z naslovom: *Slike iz svjetske književnosti*. Knjiga obdeluje velevažno dōbo v ruskem slovstvu, dōbo, v kateri se je Rusija prenavljala po zapadnih vzgledih in naukih. Dele ima štiri: I. Iz dopetrovskega vremena; II. Petrovsko

vrijeme; III. Vrijeme carice Katarine; IV. Karamzinovo vrijeme. — Da ne vzbuja tukaj pozornosti samo tvarina, ampak tudi pisateljevo ime, umevaš lahko. Zato utegne biti malo knjig tako poučnih, kakor je ta. Takih slik smo vsikdar veseli. L.

Mirko Bogović. *Pjesnička djela. Svezak treći. Drama: Frankopan. — Izabrane pjesme. Uvod napisao Milivoj Šrepel. Sa slikom pjesnikovom. Zagreb 1895.* 8°. Str. 216. Cena 1 gld. 50 kr. — Ta zvezek ima dokaj obširen življenjepis pokojnega pesnika. Tukaj ne omenjamo niti drame, niti pesmij, ampak samo opozarjamo na lepi življenjepis, ki se ozira le na pesnikovo književno, ne pa na njegovo politično delovanje. Zares lep spominik je postavila Hrvatska Matica Bogoviću z izdavanjem njegovih pesniških del. H—b.

Za kralja — za dom. Historička pripoviest iz XVIII. veka. Napisao Josip Eugen Tomić. Dio drugi. (Žrtve zablude.) U Zagrebu. 1895. 8°. Str. 438. Cena 1 gld. (Zabavna knjižnica Matice Hrvatske, zvezek 182—185.) — Ta zvezek je drugi del znamenite Tomićeve povesti, katere prvi del je izšel lani. Zgodovinsko se konča povest s smrtjo cesarja Jožefa II., ki je na Ogerskem v poslednjih dnevih preklical vse svoje prejšnje naredbe, v dejanju samem pa s smrtjo Rosinino, hčerjo barona Nacio, katero je kot sestro nevedé, pa tudi neuspešno ljubil Janko. — Morda o priliki kaj več o celi povesti; za sedaj omenjamo, da riše pisatelj krepko in zanimivo zgodovino in značaje. Sv.

Ekvinocij. Drama u četiri prikaze. Napisao Ivo Vojnović. Str. 134. Cena 50 kr.

Snov je vzeta iz življenja dubrovniških mornarjev in ribarjev, v ondotnem dijalektu, kar je dramu za na oder (in ta namen naj ima vsaka drama) v škodo. Morda se bo zdelo komu čudno, odkod v sivi Jeli taka strast; a česa ne premore resignacija na lastno srečo, spojena z željo po osveti in z materino ljubeznijo! Nekaj posebnega v tej dramu je „Simfonički Intermezzo“ med drugim in tretjim dejanjem, ki „donaša slikama ono, što bi scenerija in orkestar morali prikazati gledavcima. — — — Ko bolje nego glazba da vživi divlju, nenatkriljivu poeziju sluje, — te vjerne slike borba ljudskoga života?“ Gojko.

Sofoklove tragedije. Preveo, uvod i tumač napisao Koloman Rac. Sa dvije slike u tekstu i jednom prilogom. Zagreb 1895. 8°. Strani 337. Cena 1 gld. (za neude 1 gld. 50 kr.). — Poučen in obširen uvod, par lepih slik in gladka prestava priporočajo to delo, katero se zdi poročevalcu bolje nego mnogo nemških in drugojezičnih iste vrste. (V „Prievodih klasika“ je ta knjiga zvezek 12.)

Dr. F. L.